

Возо

№ 112 (686)

ДЕКАБР 5 ЛУН
1938 ВО

ГАЗЕТ ЛЕЗОНЫ: ВКП(б) ЖЕМДИНСА
РАЈКОМ ДА РАЈСПОЛКОМ

Пето толысын 10 номер

СССР-са Сталинскөй Конституција
—Октябрскөй Социалистическөй рево-
лүция тышлөн да победајаслөн итог.
Мед олас социализм победалөн да ра-
боче-крестанскөй демократиялөн Кон-
ституција.

Всенароднөй празниклөн лун

Кык во сайын—1936-дд во-
са декабр 5-дд лунө Сө-
ветјаслөн Чрезвычайнөй VIII-
дд Ставсоюзса сјезд вын-
сөддс Сталинскөй Конститу-
ция. Сјезд шудм серти та-
јө лунис лоис всенароднөй
празникөн, коді пырис со-
циализм стрөитан исторіяб
знаменательнөй датадн.

СССР-ын Сталинскөй Кон-
ституция вөчс итог мијан
странаса рабочөйјас да
крестьяна аснысө освобод-
фитөмын, југыд да гажа
олдм лөсөдөмын. Мијан
странаын век кежлө лоі
бырөдөма эксплуататорскөй
классјас, бырөдөма век
кежлө бесправје, шыгја-
лөм да корысалөм.

Сталинскөй Конституция-
ын гөжөма народлыс вели-
көй правојассө—уж вылө
право, шојчөм вылө право,
образованије вылө право,
гажа, долыд да культ-
урнөй олдм вылө право.

Сталинскөй Конституция при-
митөмсаы колі кык во. Мијан
странаса ужалыс јөз вөчө-
ны итог, коддс надын шөдөдө-
ма тајө кад коластас. Ста-
линскөй Конституция под-
вылын лоі нуөдөма СССР-
са, Союзнөй да автоном-
нөй республикајасса Верхов-
нөй Советјасө бөрјөсөм-
јас, көні лоі шөдөдөма
коммунистјас да беспартиј-
нөйјас блоклыс јарјугыд
победа.

Советскөй Союз комму-
низм туј вылын. Мушар
вылын өтө квајтөд јукө
нын, человечество истори-

јаын медвог—СССР—осуш-
ществитис социализм. И та-
јө лоі шөдөдөма чорыд
классөвөй тыш пыр, пар-
тия да народ став врагјас-
көд неммитчытөма коса-
сөмөн лоі завојутөма соци-
ализм странаын шуда олдм.
Сөмын мијан, социализм
странаын лоі завојутөма
победалыс да рабоче-кре-
стьянскөй демократиялыс
Конституция. Мијан стра-
наса ужалыс јөз кык во-
нын ужалөны да олөны Ста-
линскөй Конституция под-
вылын, лунис-лун гырыс
өдјасөн, выл вермөмјас шө-
дөдөмөн матыстөны ком-
мунизмлан.

Неважөн мијан страна-
са ужалыс јөз радостнөја
празникисны Великөй Ок-
тябрскөй Социалистическөй
революциялыс 21-дд годов-
щина. Талун, декабр 5-дд
лун—всенароднөй празник.
Мијан страна-са ужалыс јөз
гордөтчө аслас Сталинскөй
Конституциядн, коді јарју-
гыда өзјө, кызи куслытөм
туј индалыс мајак. Сталин-
скөй Конституция подвылын
СССР-са народјас, коддн
веккөдлө большевистскөй
партия да Конституциялөн
творец великөй Сталин, за-
војутасны выл историчес-
көй победајас коммунизм
вөсна тышын.

Мед олас мијан страна-
лөн Основнөй закон—Ста-
линскөй Конституция!
Мед олас Конституция
творец великөй Сталин!

Колхозникјас бөстөны ыжыд урожај

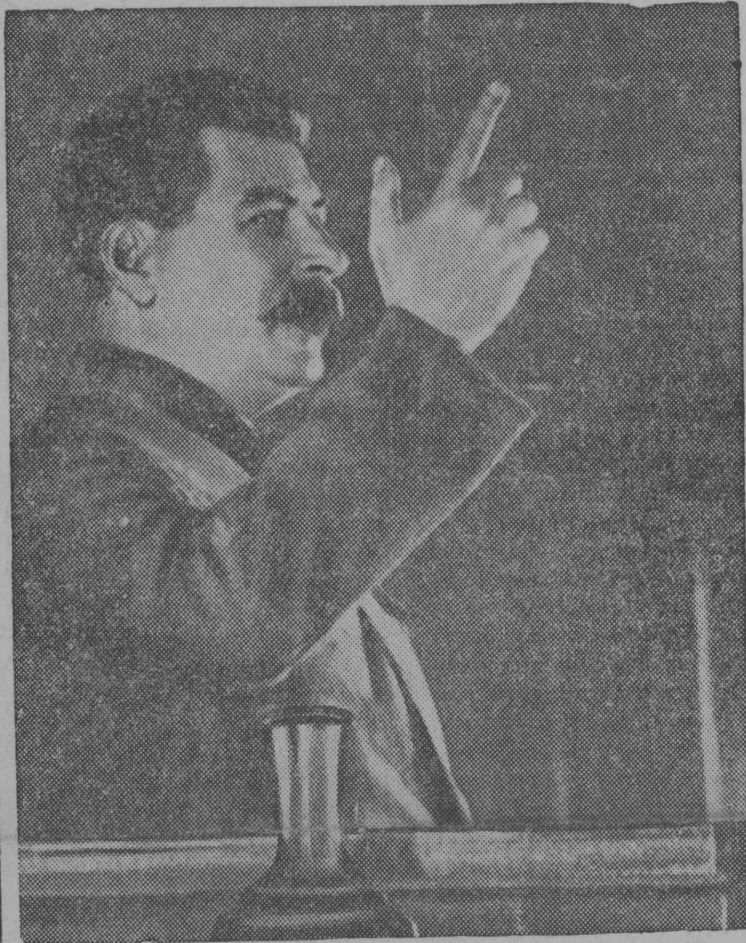
Ту рја сиктөветува
„Труд“ колхоз, көні пред-
седателөн ужалө Комі
АССР Верховнөй Советса
депутат—Іља Яковлевич
Жиганов јорт, колхозникјас
да колхозникајас бөстөны
ыжыд урожај.

Ј. А. Мингалев да Ст. Је.
Жиганов јортјас асланыс

честа уж вылө бөстөны
2 тонна наы, уна турун да
уна мукөд прөдуктајас. Оз
колычы тајө јортјасыс і
П. І. Жиганов јорт, коді
өні ужалө кофухөн, бөстө
2 тонна саяө наы да уна
мукөд прөдукта.

І. КАЛЫМОВ.

Свобода, радост да счастјелөн Конституция

Кык во сайын, Советјас-
лөн Чрезвычайнөй VIII-дд
сјезд вылын, „ССР Союз-
са Конституциялөн проект
јылыс“ аслас докладын Ста-
лин јорт шулис:

„Некымын лун мыгөти Сө-
ветскөй Союзлөн лөб выл,
социалистическөй Консти-
туция, коддс стрөитөма раз-
вјорнутөй социалистическөй
демократизм подувјас вы-
лын.

Тајө лөб историческөй до-
кумент, коді прөстөја да
жепыда, пөшти протокол-
нөй стилөн, висталө СССР-
ын социализм победа факт-
јас јылыс, СССР-са ужа-
лыс јөзөн капиталистичес-
көй рабствоыс мөздөмөм
фактјас јылыс, СССР-ын
развјорнутөй, помөзис по-
следователнөй демократия-
лөн победа фактјас јылыс.

Тајө лөб документ, коді
висталө сы јылыс, мыј сјөд,

мыј јылыс мечтајтлысны дај
век-на мечтајтөны уна мил-
лион честнөй јөз капитали-
стическөй странајасын,
—СССР-ын пөртөма-нин
олөмө. (Бурнөй аплодис-
ментјас.)

Тајө лөб документ, коді
висталө сы јылыс, мыј сјөд,
мыј пөртөма олдөм СССР-
ын, тырвыјө. вермас лөны
пөртөма олдөм і мукөд
странајасын. (Бурнөй апло-
дисментјас.)

Но таыс петө, мыј СССР-
са выл Конституциялөн
международнөй төдчанлу-
ныс өбва-кө вермас лөны
переоценитөма.

Өні, кор фашизмлөн гу-
дыр гыыс сөлалө рабочөй
класслыс социалистическөй
двјенјесө да гудралө
најткөд цивелизованнөй мі-
рса медбур јөзлыс демо-
кратическөй зилөмјассө,
СССР-лөн выл Консти-
ту-

цияыс лөас фашизмлы пө-
ныда обвинителнөй актөн,
коді висталө сы јылыс, мыј
социализм да демократия
непобөдөмөјөс. (Аплодис-
ментјас.)

СССР-лөн выл Консти-
туция лөб моралнөй отсөдөн
да реалнөй вын содтөдөн
ставыслы налы, кодјас ну-
өдөны өні тыш фашистскөй
варварствөлы паныд. (Бур-
нөй аплодисментјас.)

Нөшта ыжыджык төд-
чанлун кутө СССР-лөн выл
Конституция СССР-са на-
родјаслы. Капиталистичес-
көй странајасса народјаслы-
кө СССР-лөн Конституция
пөндас кутны действіејас
программалыс төдчанлун,
то СССР-са народјаслы
сјөд кутө најө тыш итогыс
төдчанлун, человечествос
мөздан фронт вылын најө
победајас итогыс төдчан-
лун. Тыш нуөдан да лишө-
ныјејасса туј прөјдөтөм
бөрын пријатнө дај долыд
имөитны асыд Конституция,
коді висталө мијан победа-
јаслөн плодјас јылыс. При-
јатнө дај долыд төдны, мыј
вөсна тышкөисны мијан јөз
да кызи најө шөдөдөисны
вөсмірно-историческөй по-
бөдасө. Пријатнө дај долыд
төдны, мыј мијан јөзөн зөв
уна кистөм ырыс ез вош
вөс, мыј сјөд сетис асыс
результатјассө. (Куза нужа-
лан аплодисментјас.)

Тајө вооружајтө духов-
нө мијанлыс рабочөй клас-
сөс, мијанлыс крестанство-
өс, мијанлыс интеллигенция-
өс. Тајө јөткө возө да кы-
пөдө законнөй гордостлыс
чувство. Тајө јонмөдө ес-
көм ас вынјасө да мобили-
зүјтө коммунизмлыс выл
победајас шөдөдөм вөсна
выл тыш вылө.“ (Бурнөй
овація. Став залыс сувтө.
Гымалана „ура“. Ставлөн
горөдөмјас: „Мед олас
Сталин јорт!“ Сјезд сув-
төмөн сылө „Интернацио-
нал“. „Интернационал“ сы-
лөм бөрын бара завојөтчө
овація. Горөдөмјас: „Ура!“
„Мед олас мијан вожд
Сталин јорт!“)

АЛЕКСАНДР ГАТОВ ДА СӨТІ ЧОЈ

(Сыланкыс „Камчаткаса ныв“ фильме)

Вај вистав, шөјгас-төлыс,
Мөм вочакыс те шу,
Көн ем көт нөшта өтө
Төм ташөм долыд му.
дасөтө, ставныс өтщөщ,
І быдөн өткөф шаы,—
Республика чој котыр,
дасөтө муса аы.
І лебач луныв лебег
Борд вылас нуө кыс
Му јылыс, көні Сталин,—
Шуд јылыс сыланкыс.

дасөтө, ставныс өтщөщ.
І быдөн өткөф шаы,—
Республика чој котыр,
дасөтө муса аы.
Јон вермөмјасыс, ужыс
Шуд ыжыд азім мі.
Камчаткаын щөщ лөмзө
Кремль вывса козув бі.
дасөтө, ставныс өтщөщ,
І быдөн өткөф шаы,—
Республика чој котыр,
дасөтө муса аы.

І лебач саріз сайын
Оз азы воштөм уц,
Пыр сылө, мыј му вылын
Бур медса Совет му.

дасөтө, ставныс өтщөщ.
І быдөн өткөф шаы,—
Республика чој котыр,
дасөтө муса аы.

Коміөдс Сук Парма.
(„Ударник“ журналыс.)

декабр 8-дд лунө, 6 час рытын, пионер
клубын чукөртчө ВЛКСМ-лөн Жемдин рајон-
ува VI-дд конференция.

ГОРЊИТАНТОРЈАС:

1. ВЛКСМ рајкомлөн отчет.
2. Рөвизіоннөй коміссіялөн отчет.
3. ВЛКСМ рајкомөс да рөвизіоннөй коміссіябс бөрјөдм.
4. Областнөй комсомольскөй конференция вылө делегатјасөс бөрјөдм.

Конференция вылө колө воны быт кон-
ференция вылө бөрјөдм делегатјаслы да рај-
комолса шленјаслы ставөн.

ВЛКСМ РАЈКОМ.

МЕНАМ РӨФІНАӨЈ ЈОНА ПАГКЫД, УНА ВӨРЫС, ЈУЫС, МУ I ЛУД! МӨД СТРАНАӨС СЕЩӨМӨС ОГАЗЫ, КӨНІ МОРТЛӨН ТАЩӨМ ЫЖЫД ШУД

Москва карсан быдлаз, быд
помоз,
жар лунвыван ијас пөвсөз
пыр
Мортыс ыжыд рөфинаті мунд
Кыз көчәин, сижә шуддн тыр.

**Вөһнөј, тырбур олөм мијан
шывгө,
Бытөд Волга, паокыд сьлөн
от.**

Важја Серегово сикт зикөз вежис ассыс чужөмбансө. Серегово лоис комі ужалыс јөзлөн здравницадн. Сени 1929-да воган ужалө курорт, көнi рабөчөјјас, колхозникјас да советскөј интеллигенција лечитчөны ревматизмыс, женскөј висөмјасыс, нервнөј да кучика висөмјасыс.

Сталинскөј пјатилетка војасө Сереговоын лоі стрөитөма выльсөн совпуан да известка вөчан заводјас. Важја кујим класса школа пыфди выльсөн стрөитөма выль ыжыд кујим судта школа, көнi быд во вөлөдчө 375 морт. Ем клуб, лыддысан керка, библиотека, больница да уна мукөд культурнөј учрежденијас.

Тащөм ыжыд өдөн быдмөмыс не сөмын Серегово сиктын, а Советскөј странаса быд пөлдөсын. Тајө ставсө гижөма Сталинскөј Конституцијад—кодi ем Октябрскөј Социалистическөј революција тышлөн да пөбедалөн итог.

**Тујыс вөсса быдлаө том-
јөзлы**

Царскөј Россияын томјөзлөн ез вөв некушөм правојас. Онi советскөј томјөзлы быдлаө тујыс вөсса. Томјөз ужалөны хоҗајствөннөј, государственнөј, культурнөј да общественно-политическөј олөм став јукөнјасын.

Ленилдөн—Сталиндөн партија, советскөј правительствө вөчiс ставсө сы вылө, мыј томјөз мијан странаын вермөпы лоны инженердн, профессордн, техникдн да уна мукөд пөлөс специалистјасөн. Мијан томјөз вермөны лоны i государственнөј дејателјасөн.

Томјөз ассыс правојассө тыр-выјө пөртө олөмө, сөмын өтик мијан районны лыддыссө 446 сажө том специалист: инженерјас, техникјас, учительјас, агрономјас, врачјас да мукөд специалистјас.

Такөд щөщ быдмисны мијан государственнөј дејателјас, кыз Анфиса Пудова, Лудмила Катајева, Иља Жиганов, Михаил Миранов да уна мукөд замөчательнөј томјөз, кодјас асланыс ужын петкөдлөны паскыд массажаслы замөчательнөј обраецјас.

Пөрыс јөзлы быдлаын почот

Мијан Великөј Сталинскөј Конституција сертi оз колны бөкө i пөрыс јөз. Најө имеитөны сижө ыжыд почот, кыз мијан страна са быд граждөнин.

Со, Весланаса „Југыд лун“ колхозыс пөрыс колхозник Јефим Трофимович Габов, важөн вөвлөм гөль крөстанин, өнi пырна ужалө государственнөј уж вылын лесникдн, таыс кынзи сижө сиктөвет пленумса шлен, активнөј общественник. Јона пөрыслун куҗа государство сылы мынтө сөм. Габов јорт унаыс шульвлө: „Тащөм шуда гаҗа олөмыс ыжыд аттө великөј да рөднөј Сталин јортлы, Великөј Конституцијалөн творецлы“!

Пызан сажын некод абу лишнөј, Ставлөн ем заслуга сертi дон. Асным зарнi шыпасјасөн гижам Всенароднөј Сталинскөј закон. Тајө вына кывјаслөн јон слава Помтөг олас—некодыр оз быр:

Мортлөн выјим велөдчыны право...

Шуда да гаҗа советскөј чөлаф быдөн имеитөны велөдчөм вылө право. Лоны ғырыс учөнөјјасөн, профессорјасөн, инженерјасөн, врачјасөн, учительјасөн, агрономјасөн да мукөд ғырыс велөдчөм јөзөн.

Куш өтик мијан район паста велөдчысјаслөн лыдыс лыддыссө 6000 сажө морт. Таыс кынзи уна јөз велөдчалөны техникумјасын, институтјасын, университетјасын; Москваын, Ленинградын, Сыктывкарын да мијан странаса мукөд карјасын.

Шуда советскөј чөлаф, честөн пөртөны ассыныс великөј Сталинскөј Конституцијадн сөтөм правојассө. Со Јемдин пөдучилишщөны велөдчыс-отличница А. И. Козлова јорт, тавөса велөдчан воыс первој четвөртсө встрөитис сөмын отличнөј

оценкајасөн. Таыс кынзи сижө честөн пөртө олөмө профкомдн сөтөм общественнөј уж, велөдчысјас пөвсын воспитательнөј уж нуөдөм куҗа. Г. И. Геливанов јорт, всенароднөј празник встрөитис—13 отлично да 5 хорошо оценкадн. Такөд өтщөщ образцовөја пөртө олөмө обязанностсө первичнөј комсомольскөј организацијаса секретарлыс, өнi выдвинөтөма отличник-студентјаслы ВЛКСМ-лы 20 во ныма повышеннөј степендија бөстөм вылө кандидатөн.

Сталинскөј Конституцијалы П-өд годовщцина тыран лунө советскөј странаса ужалыс јөзлөн өтик кыв; Мед олас мијан великөј вожд, учитель да рөднөј бат Јосиф Виссарионович Сталин!

...Шојччөм вылө...

Великөј Октябрскөј Социалистическөј революцијадз рабөчөјјас да крөстана важја царскөј Россияын, некушөма ез лысгылыны мөвпыштыны шојччөм жылыс. Најө төдлөсны сөмын, кывтөм пөмөсјасмоз, уважны капиталистјаслы, помещикјаслы да мукөд озыр вiрјуысјаслы.

Онi великөј Сталинскөј Конституција подуввылын советскөј странаса быд честнөј ужалыс, граждөнин имеитө шојччөм вылө право. Сөмын мијан районныс тавө, шојччисны 50 морт сажө јужнөј курортјасын да санаторијасын; Кисловодскын, Сочиын, Крымын да с. в. Таыс кынзи вөрын ужалыс тысачник-стахановецјас 427 морт шојччисны 3 лунја дом отдыҗасын да мукөдлаын.

...Уж вылө зiк пыр

Важ царскөј правительствө дырјi рабөчөјјас уж вылө право ез төдлыны. Нэлы пыр грөзитис уж вылыс вөтлөм да өтторја штрафјас. Секи крөстанинлөн овмөсыс луныс-лун киссис. Јур-вылас пыр куркөис сөд кырныш; висөм, шыгјалөм да кулөм.

Бөстны-кө примөр вылө, мијан районуса ужалыс јөз, уж абу-төм вөсна, сојасөн арсан мунльвлисны уж корсөм могыс уна сурс километрјас сажө. Ез еща ветлывыны, озыр јөзлыс зөпјассө тыртны, Уральскөј гөрад, Богословскөј заводјасө пес вөчны, грузјас новлыны, баракјас стрөитны да с. в. Заводјасө ветлысјас пыщыкыс унадн бөр ез бергөдчывыны гортас, сетчө i кувлисны.

Мијан радејтана Коммунистическөј Партија, Советскөј власт да великөј Сталин, важ царскөј Россия дырса сiр-курыд олөмлы пуктисны некодыр бергөдчывтөм вылө пом. Великөј Сталинскөј Конституција подуввылын, кодөс гижөма зарнi шыпасјасөн великөј Сталиндн, мијан социалистическөј рөфинаса быд граждөнин имеитө уж вылө право.

Тајө правосө мијан странаса ужалыс јөз ыжыд честөн да радлундн пөртөны олөмө. Сiз,

Шојччысјас пыщыкыс јужнөј курортјасө да санаторијасө ветлысны шојччыны вөрлөзөмын медбур дегагитысачник-стахановецјас. Кыз Иља Яковлевич Жиганов, Алексей Ильич Коновалов, И. П. Просуҗих да уна мукөд вөрлөзөмыс дегагитысачник-стахановецјас.

Курортјасө да санаторијасө ветлысјас оз аззыны кыв, кыз благодаритны мијан Коммунистическөј Партијадс, Советскөј Правительствөдс да Конституцијалөн творец—великөј Сталиндс. Мијан странаса ужалыс јөзлы шојччөм вылө право, ужалыс јөз здоровје вөсна төҗдысөм честөн пөртсө олөмө.

Межөг вөрпунктса сiнтөм участокыс комсомолец-тысачникјас Панов да Јачменев јортјас, асланыс стахановскөј метода ужыс, быдлун бөстөны 20-25 шөјтөн лун. Талунја-лун кеҗлө најө ассыныс бөстлөм обязательствө тыртисны 50 процент вылө, либө кералисны 500 кубометрөн бур качества вөр. Ајкина сиктөветувса Пуч Сталина нiма колхозыс колхозница Ф. И. Разманова тавөса во вылө вөчiс 1000 трудоөөн да сы вылө бөстө 3 тонна сажө нан, уна турун, картофел да мукөд прөдуктајас. Таыс кынзи сижө бөстө аслас чөста уж вылө 1000 шөјт сажө сөм. Тащөм примөрјассө вөјөдны-кө район паста шөдас сурсјасөн.

СССР-са граждөналөн ем уж вылө право, мөд ногдн-кө, гарантированнөј уж пөлучитөм вылө право, најө уж лыд да качество сертi дон мынтөмдн.

Уж вылө право обеспөчивөјтсө народнөј овмөс социалистическөја котыртөмдн, советскөј обществөса прөизводителнөј вынјас пыр өтарө сөдөмдн, хоҗајствөннөј кризисјаслыс позанлун вөштөмдн да ужтөмалөм бырөдөмдн.

Мујас, визјас өинмөдн те он сывышт,
Став кар нiмсө татыс оз кут јур,
Мијан гордөј кывным ем „төварыш“—
Став кыв пыщыкыс медса до-на, бур,
Тајө кывнас быдлаын ми гор-тын,
Өткод ставыс — сөд көтө цветнөј морт.

**Тајө төдса кывјөн карын,
өиктын
Рөднөј јөзөс азҗам көтө мед кор**

Ме националност сертi Белорусс. Чужли Осовы сиктын (БССР, Кличевскіј район), гөль крөстанин семјаын. Царскөј правительствө дырјi важөн Белоруссияын олөмыс гөль јөзлы вөли вывти сөкыс. Сөкыс вөли олөмыс уна националности јөзлөн, националностјас костын мунльвлис травла.

Октябрскөј Социалистическөј революција талы пуктис пом. Советскөј странаын быдмө да јонмө равноправнөј народјаслөн сојуз. Националност нi раса вылө вiзөдтөг СССР-са граждөналөн хоҗајствөннөј, государственнөј, культурнөј да общественно-политическөј олөм став јукөнјасын равноправие ем вөрзөдны пөзтөм закон.

Тајө законыс мијан странаын честөн пөртсө олөмө. Ме өнi ужала Јемдинса пөдучилишщөын, комі јөз пөвсын. Олам i ужалам друнөја. Мед олас СССР-са народјаслөн братскөј сојуз да великөј дружба! Мед олас Сталинскөј Конституција да сьлөн творец Сталин јорт!
В. В. Козловскіј.

Тувсов төлдн өвтө страна вөстын,
Рад i долыд овны луныс-лун,
Некод оз куҗс сөравны таз светын,
Некөн ми ног радејтөм оз мун.
Но став скөрлун ассыным ми лөзам,
Враг-кө воас бөстны шуда му,

**Кыз бур мамөс, рөфинөс
вiҗам,
Сижө муса, кызi гөтырпу**

„Рабөче-Крөстанскөј Краснөј Армија, Војенно Морскөј Флот, Осоавиахим да мукөд обороннөј организацијас ставсө вөчасны, медым лубөј кадө лоны тыр даслундн жүгөдны врагөс да удар вылө вөчавиҗны сокрушителнөј удар“.

Тази висталис Ворошилов јорт 1938 вөса нојабр 6 өд лунө Краснөј площаф вылын.

—Ме, Ленин-Сталин партијалөн да ужалыс јөзлөн пи служита РККА радјасын. Сөта став вьнөс, а ковмас-кө i олөмөс медбөрја вiр војтөз мијан шуда рөфинө вөсна, Великөј Сталинскөј Конституција вөсна, Јосиф Виссарионович Сталин јорт вөсна.

Мед олас великөј Сталинскөј Конституција!

Мед олас великөј Сталин!
Красн оармејец—
Афанасіј Лапин.

Отв. редактор
Н. ЛАПИН.